

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 1240 กสค
รับที่(อีเมล) -
วันที่ 4 ก.พ. 2564 13.30

ที่ ปป ๐๐๑๑/ ๑๓๘

สำนักงาน ป.ป.ท.
อาคารซอฟต์แวร์ปาร์ค ถนนแจ้งวัฒนะ
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี ๒๕๖๓
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๗๒๓๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓
สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ที่ นร ๐๔๐๓ (กร ๒)/๑๔๖๗
ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการอำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๕๘/๒๕๖๒ เรื่องจัดตั้งศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ประจำปี ๒๕๖๓ มาเพื่อ คณะรัฐมนตรีพิจารณารับทราบ โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ซึ่งกำกับการบริหารราชการ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

๑. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับ คะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ ตามที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เสนอและให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทหรือกับสำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้ความเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดสำนัก นายกรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการ เลือกตั้ง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ.ร. ไปพิจารณาดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. ผลการดำเนินงาน

๒.๑ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ได้ประกาศผล คะแนนดัชนีชี้วัดการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ โดยในครั้งนี้มี ประเทศ ที่เข้าร่วมการประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ดำเนินการสำรวจโดยอาศัยการประเมินจาก ๑๓ แหล่ง ดัชนี ปรากฏว่า ๒ ใน ๓ ของประเทศที่เข้ารับการประเมินมีระดับคะแนนที่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และโดยเฉลี่ยระดับคะแนนจะอยู่ที่ ๔๓ คะแนน ประเทศที่ได้รับคะแนนสูงที่สุด ๘๘ คะแนน คือ นิวซีแลนด์ และเดนมาร์ก รองลงมาคือ ๘๕ คะแนน คือ ฟินแลนด์ สวิสเซอร์แลนด์ สิงคโปร์ สวีเดน สำหรับประเทศที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดคือ ซูดานใต้ กับ โชมเลีย ได้รับคะแนนเพียง ๑๒ คะแนนเท่านั้น

๒.๒ ประเทศไทยได้รับคะแนน ๓๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ จากประเทศที่เข้าร่วมประเมินทั้งหมด ๑๘๐ ประเทศ ได้รับคะแนนเท่ากับปี ๒๕๖๒ แต่ลำดับลดลง ๓ อันดับ จากลำดับเดิม ๑๐๑ ไปอยู่ในลำดับที่ ๑๐๔ โดยในปี ๒๕๖๓ อยู่ในลำดับที่ ๕ ของประเทศอาเซียน รองจาก ๑) สิงคโปร์ ๘๕ คะแนน ๒) บรูไน ๖๐ คะแนน ๓) มาเลเซีย ๕๑ คะแนน ๔) อินโดนีเซีย ๓๗ คะแนน และมีคะแนนเท่ากับเวียดนาม ๓๖ คะแนน

๒.๓ ภาพรวมคะแนนของประเทศไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลง และเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน พบว่า คะแนนในหลายประเทศมีผลคะแนนลดลง ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนามและเมียนมาร์ ดังนั้น จึงเป็นเครื่องสะท้อนว่าประเทศไทยยังคงรักษาสถานะในการแข่งขันระดับนานาชาติไว้ได้ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด ๑๙

๒.๔ แหล่งการประเมิน ๘ แหล่งคะแนนเท่าเดิม โดยลดลงเพียง ๑ แหล่ง IMD World Competitiveness Center World Competitiveness Yearbook Executive Opinion Survey 2020 ซึ่งเป็นแหล่งที่มีการประเมินคำถามเกี่ยวกับ การให้สินบนและการทุจริตคอร์รัปชันยังคงมีอยู่หรือไม่ สํารวจจากนักธุรกิจ จำนวน ๔,๓๐๐ คนทั่วโลก ดังนั้น ประเทศไทยยังคงต้องมีการขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อลดการให้สินบนและขจัดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ สร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐเพิ่มเติมขึ้น

๒.๕ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ได้มีข้อเสนอแนะที่ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด ๑๙ ดังนี้

(๑) ควรสร้างความเข้มแข็งในการจัดการสถานการณ์ ในการจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด ๑๙ ในหน่วยงานที่รับผิดชอบ อาจจะทำให้เกิดการละเลยการป้องกันการทุจริตที่ดี ไม่มีการส่งเสริมในการสร้างความโปร่งใสในการจัดการกับสถานการณ์โควิดที่ดีเพียงพอ

(๒) เพิ่มความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด ๑๙ หลายประเทศมีการผ่อนคลายกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในการดำเนินการเพื่อให้การป้องกันและบริหารสถานการณ์โควิด ๑๙ ทำให้กระบวนการการจัดซื้อจัดจ้างอาจทำให้เกิดการปัญหาทุจริตได้ เช่น การมีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ การจัดซื้อจัดจ้างให้มีระดับราคาที่ยุติธรรม

(๓) การตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจ ควรเปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในการกลไกการดำเนินการบริหารจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด ๑๙ ทั้ง ภาคการเมือง ภาคประชาสังคม และสื่อสารมวลชน

(๔) การเปิดเผยข้อมูลให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย ควรเปิดเผยข้อมูลสถานการณ์ต่างๆ ให้ประชาชนรับรู้ถึงความรุนแรงของสถานการณ์และการรับมือของรัฐบาลที่ง่ายต่อการเข้าถึงได้ตลอดเวลา

๓. ปัญหาและอุปสรรค

ไม่มี

๔. แนวทางแก้ไข

บัดนี้ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้วิเคราะห์ผลการประเมินค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ปี ๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๓) พบข้อมูลที่มีนัยสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงเห็นควรกำหนดแนวทางการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) มาเพื่อทราบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๔.๑ มาตรการในการขับเคลื่อนการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต ประกอบด้วย ๕ มาตรการ ดังนี้

(๑) การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน (Managing Conflict of Interest) เพื่อลดการไม่ให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์สาธารณะในระบบราชการ เช่น พัฒนาการประเมินความเสี่ยง การทุจริตและประพฤติชอบให้มีประสิทธิภาพ กำหนดให้มีการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย และพัฒนากรอบ การแสดงบัญชีทรัพย์สิน สถานะทางการเงินและผลประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่รัฐ

(๒) การกำกับการวิ่งเต้น (Regulate Lobbying Activities) เพื่อลดการขึ้นนำการตัดสินใจในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ เช่น ๑. พัฒนาแนวทางการดำเนินการข้อตกลงสัญญาคุณธรรม ๒. ส่งเสริมแรงจูงใจให้ข้าราชการรับของขวัญ ของกำนัล จากการปฏิบัติหน้าที่ ๓. ส่งเสริมแรงจูงใจให้มีการ กำหนดมาตรการห้ามเรียไ ร เรียกรับการบริจาค การแสวงหาผลประโยชน์อื่นใด เพื่อใช้ในกิจกรรมการ ดำเนินการของหน่วยงาน

(๓) การจัดการกับระบบพวกพ้อง (Tackle Preferential Treatment) เพื่อให้การ ดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐเป็นไปด้วยความเสมอภาค เช่น จัดทำกลไกหรือระบบการประเมินผลการ ให้บริการสาธารณะและการจัดสรรทรัพยากรภาครัฐ โดยให้ประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย มีส่วนร่วม และลดความ เสี่ยงในการใช้อิทธิพลในกระบวนการจัดทำนโยบายสาธารณะ

(๔) การส่งเสริมสิทธิพลเมือง (Empower Citizens) เพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาชน มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เช่น พัฒนาอาสาสมัครภาครัฐ ให้เป็นกลไกติดตามเฝ้าระวัง ความเสี่ยงการทุจริต สนับสนุนกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ในการต่อต้านการทุจริต เปิดเผยข้อมูล และการสร้างการรับรู้ทุกมิติ

(๕) การส่งเสริมการตรวจสอบถ่วงดุล (Reinforce Check and Balance) เพื่อบังคับใช้กฎหมายนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษอย่างรวดเร็ว เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ เช่น ยกระดับการ บังคับใช้มาตรการทางการบริหาร (วินัย/ปกครอง/อาญา)

๔.๒ กลไกในการขับเคลื่อน

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ รับทราบข้อเสนอแนะ เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ระยะที่ ๓ ตามที่ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) เสนอและให้สำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือ กับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตาม ข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้ความเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ.ร. ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยสำนักงาน ป.ป.ท. จะดำเนินการขับเคลื่อนมาตรการยกระดับ ค่าดัชนีการรับรู้การทุจริตผ่านกลไกศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ (ศอตช.) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน การทุจริต (ศปท.) กระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. ข้อเสนอ...

๕. ข้อเสนอ

สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และฝ่ายเลขานุการของศูนย์อำนวยการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ จึงขอให้นำรายงานผลการวิเคราะห์ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ประจำปี ๒๕๖๓ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจโท

(วันนพ สมจินตนากุล)

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทร. ๐ ๒๕๐๒ ๖๖๗๐ ต่อ ๑๕๑๔

โทรสาร ๐ ๒๕๐๒ ๖๕๐๖

E-mail policyacc@gmail.com